GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Joi'a si Duminec'a.

Pretiulu abonamentului: pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu 28 franci.

Anulu XLI.

Se prenumera: la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile: un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 27. Joi, 6|18 Apriliu 1878.

Opositiunea intrunita maghiara.

De cate-ori in cursulu aniloru din urma a isbucnitu séu erá aprópe se isbucnésca o crisa ministeriala in Ungari'a, se vorbea de venirea baronului Sennyey la guvernu. Devenise o frasa constanta, ca dupa Andrásy, Lonyay si Tisza trebuie se urmeze siefulu partitului conservatoriu br. Sennyey. Mai multu inca cá in Ungari'a se discutau in Austri'a siansele unui viitoriu ministeriu Sennyey. Nemtii austriaci „fideli constitutiunei" vedeau in Sennyey unu clericalu incarnatu si le era mare temerea, ca venindu cumva acestu „baronu negru", cumu 'lu mai numeau ei, la guvernu, se va inaugurá in tóta monarchi'a unu sistemu reactiunariu.

Din caus'a acést'a le erá dér' frica nemtiloru centralisti si de umbr'a lui Sennyey. Cu timpulu inse se convinsera, ca baronulu maghiaru nu erá nicidecumu asia de periculosu cumu si-'lu inchipuira. Inainte de tóte 'i lipsea poporalitatea in Ungari'a si partitulu conservatoriu, pe care se spriginea, erá prea micu si nu era sperantia, ca va poté reusi a-'si formá o maioritate parlamentaria.

Sennyey insusi nu 'si-a facutu illusiuni in privinti'a acést'a. „Inca nu 'mi-a venitu timpulu", dicea elu la diferite ocasiuni. Venirea lui inse nu a asteptat'o cu manile in sinu, ci a lucratu barbatesce spre a'si mari partitulu si spre a'si castigá poporalitatea, de care are lipsa unu viitoriu ministru-presiedinte maghiaru. Baronulu Sennyey din ce in ce totu mai multu s'a departatu de programulu seu primitivu, care culminá in cerinti'a, ca armat'a teritoriala ungara (a honvediloru) se fia redusa si incopciata armatei comune. Cu tóte inse, ca cochetá necontenitu cu opiniunea publica, numai erá sperantia, ca partitulu seu va poté reesi a'si castigá maioritate in tiéra. Déca erá dér' se ajunga vreodata la o influintia mai mare in parlamentu partitulu conservatoriu, trebuiá se se alieze cu vreunulu din partitele opositiunale. Timpulu si impregiurarile au facutu in adeveru possibila o asemenea aliantia nenaturala. In 13 l.c. avù locu in sal'a prefecturei din Budapest'a marea conferentia comuna, a carei'a resultatu a fostu fusiunarea partiteloru opositiunale maghiare, cari de aci incolo voru formá numai unu singuru partitu opositiunalu sub numirea de „O p o s i t i u n e a i n t r u n i t a."

Multe s'au potutu la noi, de ce se nu se fi potutu si o uniune intre conservatorii si liberalii independenti ai camerei maghiare. Asemeni aparintie nu mai potu surprinde pe nimenea. Uniunile si fusiunile sunt la ordinea dilei dela 1867 incóce. Abia sunt trei ani, de candu s'a esecutatu spectacolulu primei fusiuni a deákistiloru cu tiszaistii si cumu s'au potutu intielege acesti'a de ce se nu se póta intielege partisanii lui Sennyey cu acei'a ai lui Simonyi-Bánhidy. Bas'a operatiunei e pentru toti maghiarii cea dela 1867, ei toti au numai unu scopu: sustienerea dualismului, consolidarea si desvoltarea ideei de statu maghiare. Pe bas'a acést'a convinu cu totii si a convenitu si „opositiunea intr'unita". Diferitele programe ale partiteloru maghiare sunt numai diferite variatiuni a unei si aceleiasi melodii a maghiarismului. Cumu se se desvólte si se se asigure pentru viitoriu mai bine egemoni'a rassei magkiare? Acést'a e tem'a, de care se ocupa cu predilectiune barbatii de statu maghiari, de cate-ori intreprindu vreo actiune in „folosulu si spre salutea patriei".

Programulu „opositiunei intrunite", la care au aderatu si acei deputati, cari mai deunadile desertara din partitulu guvernamentalu, ingrijesce asemenea numai si numai de interessele rassei domnitórie, pe cari le identifica cu ale statului; pentru popórele nemaghiare nu esprima de catu sperànti'a, ca voru trai in pace intre ele si cu statulu, ca adeca nu voru face mai multu opositiune. Déca se voru portá inse bine, le lasa „libertatea religiunei si a consciintiei" (punctu 8). Cu atatu mai multu se ocupa inse programulu de inaintarea elementului maghiaru, de latirea si desvoltarea culturei maghiare. Pentru acestu scopu voiesce o modificare radicala a legei de scóla A. L. XXXVIII 1868. Invetiamentulu se se organiseze pe viitoriu in modu si mai armonicu, incependu dela scólele primarie pana la academii; tóte institutele de cultura din tiéra se se puna sub inspectiunea si administrarea ministeriului de culte. Cine mai póte fi in dubiu asupra spiritului acestei organisatiuni armonice a invetiamentului? Mirare, ca „opositiunea intrunita" nu cere si revisiunea si modificarea legei nationalitatiloru spre stabilirea unei armonii mai perfecte intre popórele patriei!?

Nu vomu enumerá aci tóte punctele programului partiteloru fusiunate, ca-ci amu esperiatu de ajunsu, ca partitele maghiare, cu catu promitu mai multu, cu atatu tienu mai puçinu. Pentru noi este destulu a sci, ca atitudinea „opositiunei intrunite" façia de nationalitatile nemaghiare promite a fi póte inca si mai puçinu concilianta cá aceea a deákistiloru si tiszaistiloru.

In adeveru, déca s'a facutu vreunu progressu in cesti 10 ani din urma s'a facutu de siguru in politic'a maghiarisarei. In locu se recunósca efectele stricatióse ale acestei politice, maghiarii fia conservatori, fia liberali totu mai tare o sustienu totu mai mare nutrementu ii dau. Este fórte intristatória convictiunea ce ne-o impunu esperiintiele facute pana acuma, ca maghiarii au mersu deja atatu de departe cu pretensiunile loru suprematisatórie, incatu au perdutu totu sensulu pentru o fratiésca cointielegere cu popórele conlocuitórie nemaghiare.

La situatiune.

Incetarea focului pe tóta lini'a. Bismarck, „samsariulu de omenia" mediulocesce. Actiunea mediulocitórie a cancelariului germanu este cu atatu mai necesaria, cu catu Russi'a are mare trebuintia de ea, dupa ce atitudinea brusca a diplomatiei sale a provocatu o incurcatura atatu de mare. Scopulu principalu a lui Bismarck se pare a fi si acuma sustienerea unei bune intielegeri intre cabinetele din Petersburg si Vien'a. Pe catu timpu Tiarulu póte contá pe neutralitatea Austriei si a Germaniei nu se teme de amenintiarile Angliei.

Caracteristicu e ca pe candu corespondinti'a diplomatica dintre Russi'a si Austro-Ungari'a se tiene secretu, totu ce se petrece intre Russi'a si Angli'a ese la publicitate. Se anuntia, ca bun'a intielegere intre Vien'a si Petersburg ar' fi earasi restabilita, ca principele Gorciacoff ar' fi respunsu fórte moderatu si conciliantu la not'a contelui Andrásy si ar' fi recunoscutu necesitatea unoru medificari ale tractatului in interessulu Austriei.

In ce sensu mediulocesce Bismarck? Acést'a vedi nu se scie. Unii dicu, ca cancelariulu germanu lucra intr'acolo cá se se adune o conferentia preliminara in Berlinu, altii sustienu, ca Bismarck ar' fi promisu, ca in casu, candu marile poteri ar' consimti cá Russi'a se ié Basarabi'a si Armeni'a pana la Erzerum, elu va face cá Russi'a se cedeze in tóte celelalte puncte. In totu casulu, activitatea mediulocitórie a lui Bismarck va favorisá catu mai multu pretensiunile Russiei.

Este mare intrebare déca Germani'a va sustiene protestulu romanu in privinti'a Basarabiei. Diuariele germane scriu, ca d. Bratiann ar' fi intimpinatu o primire fórte rece la Berlinu, ca Bismarck iar' fi promisu numai, ca caus'a Romaniei va veni negresitu inaintea congressului. Unele foi voiescu chiar' se scie, ca Bratianu ar' fi telegrafatu dlui Cogalniceanu la Bucuresci, cá se se mai modereze, din care causa ministrulu de esterne se fi declaratu, ca nu voiesce se protesteze contra tractatului dela San-Stefano (?) Aceste sunt combinatiuni, se asteptamu spre a ne formá o ideia mai chiara despre missiunea dlui Bratianu descoperirile ce le va face ministrulu-presiedinte insusi in camer'a romana.

Discursulu lordului Derby si alu lordului Beaconsfield.

Mare sensatiune si de totu rea impressiune a facutu in Vien'a discursulu ce l'a tienutu, fostulu ministru de esterne alu Angliei, lord Derby cu ocasiunea desbaterei asupra conchiamarei reserveloru in cas'a lordiloru. Derby a combatutu in acestu discursu politic'a de resbelu a lui Beaconsfield si a voitu se dovedèsca, ca unu resbelu cu Russi'a nu póte avé nici, unu resultatu favorabilu, fiindu-ca Angli'a va remané isolata si nu va aflá nici unu aliatu, ca-ci pe Austri'a nu s'ar' poté basá nicidecumu. Derby a criticatu apoi politic'a si situatiunea Austriei intr'unu modu ne mai pomenitu dela unu fostu ministru. „Adeveratu — dise Derby — ca in Germani'a o mare parte a poporului este contra russiloru, dér' guvernulu a aratatu prea tari simpathii pentru Russi'a si apoi Germani'a sémana multu cu-o oligarchia militaria, asia, incatu ne potemu asteptá in casulu celu mai bunu la neutralitatea ei. In Franci'a si in Itali'a nu se gandesce nimenea la o reinnoire a resbelului Crimeei. Ne remane dér' i n f i n e n u m a i A u s t r i 'a fara indoiéla inca o potere mare. Concedu, ca déca voiti se cautati unu aliatu cu sucessu trebuie se ve indreptati privirile mai antaiu spre Vien'a; eu me indoiescu inse, ca ar' fi consultu a ne basá pe o cooperatiune austriaca.

„Sustienu numai aceea, ce scie fiacare, candu dicu, ca cei trei imperati stau in relatiuni strinse si intime. Austri'a nu s'ar' poté usioru decide a intreprinde o politica decisa, si anevoie ar' rupe-o cu Russi'a inainte de a fi sigura de spriginulu séu celu puçinu de neutralitatea Germaniei. La acést'a este a se mai adauge, ca poporatiunea Austriei consta din o multime de nationalitati si ca in fapta Austri'a e unu imperiu, pe care o singura campania nenorocita ar' poté se'lu ruineze. Mai departe trebuie se luati in consideratiune desbinarile interne ale monarchiei. Nu incape indoiéla, ca maghiarii au mari simpathii pentru Turci'a; slavii inse au simtieminte cu totulu opuse. Apoi mai sunt si nemtii austriaci; acesti'a voiescu numai pacea. Cu doue natiuni independente, cari mergu pe cali diferite; cu-o armata, dela care nu se póte prevedé cu siguritate, ca óre s'ar' bate in contra slaviloru; cu financiele intr'o stare, incatu intielegu fórte bine, ca s'a luptatu cu greutati estraordinarie, pana 'si-a potutu procurá cele 5—6 milióne pundi sterlingi (60 milióne florini) — cu tóte aceste elemente ale s l a b i t i u n e i Austri'a, credu, nu e tiér'a aceea, pe spriginulu careia amu poté contá. Apoi, mylords, se punemu chiaru casulu, ca declaratiunile Austriei sunt sincere si ca e tare cá potere militara — totusi diferintiele intre interessele sale si ale nóstre sunt atatu de mari, incatu chiaru, déca s'ar' aliá cu noi, ar' poté se aiba locu in fiacare momentu o intielegere intre ea si Russi'a, prin care amu perde alianti'a acést'a. Déca Austri'a va merge in resbelu cá aliatu alu nostru, atunci nu poteti fi siguri de aceea, ca ne va remané aliata pana la finitulu resbelului."

Cam in sensulu acest'a s'a esprimatu fostulu ministru lord Derby, a intrebuintiatu inse termini si a spusu unele lucruri, cari nu se potu reproduce in diuariele monarchiei nóstre. Derby se fi criticatu in modulu celu mai aspru si passiunatu mai cu séma armat'a austro-ungara si aptitudinea ei de a se bate, asia, incatu se asigura, ca niciodata nu s'a vorbitu in publicu astfeliu despre ostirea monarchiei nóstre.

Intre altele se fi impartasitu lordu Derby in vorbirea s'a multe din repórtele atasiatului militariu anglesu dela Vien'a, din care causa se-i fi

facutu imputarea ministrulu actualu lordu Salisbury, ca a impartasitu secrete de ale cabineteloru. Atitudinea acést'a hostila a lordului Derby a surprinsu naturalminte fórte neplacutu cercurile influente din Vien'a.

Totu cu ocasiunea desbaterii adresei catra Regin'a privitórie la conchiamarea reserveloru a vorbitu in camer'a lordiloru si siefulu actualu alu cabinetului lordulu Beaconsfield. Estragemu din discursulu seu memorabilu urmatóriele:

„Cu privire la tractatulu dela San-Stefano, dice lordulu Beaconsfield, ca toti articulii lui, afara de cei technici, sunt o abatere dela tractatele din 1856 si 1871. Acestu tractatu desfiintiéza cu totulu cea-ce se numesce Turci'a europeana; fundéza o Bulgaria, care nu este locuita de bulgari, pune man'a pe porturile marii Negre si pe acelea ale marii Mediterane si da provincieloru grecesci Epirulu si Tesali'a, nesce legi noue facute de Russi'a. Marea négra este transformata intr'unu lacu russescu cá si marea Caspica. Cestiunea basarabéna nu este o cestiune de o insemnatate mai mică séu locala; acést'a este o cestiune, asupr'a carei'a Palmerstonu a staruitu cu atat'a taria, fiindu-ca ea cuprinde in sine independinti'a navigatiunei pe Dunare. (Aprobari.)

„Déca acestu tractatu ar' fi esecutatu, apoi elu n'ar' isbi numai comerciulu britanicu cu Persi'a, dér' inca si liber'a navigatiune prin strimtori, fiindu-ca elu ar' face pe Turci'a vasala. De aceea dér' a trebuitu se se mediteze chipulu, cumu trebuie intempinata atitudinea Russiei. S'a parutu, ca relatiunile continentului nu sunt defavorabile congressului. Tóte poterile, afara de Angli'a, au suferitu in acesti din urma diece ani mai multu séu mai puçinu de resbelu si trebuiá naturalmente admisu, ca éle se fia inclinate spre pace. Dér' si congresulu in urm'a refusului Russiei de a 'si indeplini obligatiunile, nu póte se mai aiba locu. Cea mai mare parte a Turciei din Europ'a, precumu si din Asi'a este séu ocupata de trupe inimice séu se afla in stare de anarchia absoluta. Este imposibilu a se sci, ceea-ce ar' poté se se intemple in viitoriu. Drumulu Angliei in Asi'a ar' fi potutu se fia inchisu, o armata russésca ar' fi potutu se tréca prin Syri'a si se ocupe Egyptulu si canalulu de Suez. Astfeliu fiindu impregiurarile, potea óre Angli'a se sté nearmata, pe candu tóta lumea este armata?

„Noi speramu inca, ca congressulu este celu mai bunu si uniculu mediulocu, prin care s'ar' poté opri mersulu starii puçinu satisfacatórie a afaceriloru publice. Camer'a scie cumu au fostu insielate sperantiele nóstre in congressu. Candu vediuramu, ca nu este nici o sperantia d'a regulá aceste importante afaceri cu ajutoriulu tractateloru si alu legiloru publice ale Europei, atunci cautaramu a ne face datori'a. Noi nu putemu cu nici unu chipu se renuntiamu la conditiunea, ca tractatulu dela San Stefano se fia depusu inaintea plenipotentiariloru. (Aprobari.) Justeti'a acestei conditiuni este recunoscuta in genere si nu este negata nici chiar' de Russi'a. Astfelu fiindu relatiunile si fiindu-ca disparuse ori-ce sperantia pentru o solutiune, — ca-ci candu tractetele sunt incalcate nu póte se mai esiste speranti'a pentru solutiune — erá de trebuintia, cá se luamu mesuri. Amu crediutu de datori'a nóstra se consiliamu pe regin'a se adresedie mesagiulu. Reserv'a va mai adaugá la armata 70.000 ómeni. Déca Engliter'a va fi incurcata intr'unu resbelu mare, atunci isvórele de ajutórie voru fi multu mai considerabile. In starea, in care ce afla actualmente tiér'a, façia cu colosal'a resturnare, care a avutu locu intr'un'a din partile cele mai importante ale lumii, o resturnare, care isbesce in unele din interessele cele mai importante ale Engliterei, ba chiar' si in libertatea Europei (aprobari), apoi nu potu se intielegu, cumu póte se mai esiste cinev'a, care, simtiendu responsabilitatea conducerii afaceriloru publice, mai póte se mai sustiena unu singuru momentu macaru, ca pe candu tóta lumea inarméza, Engliter'a trebuie se remana desarmata.

„Nici unu Cesaru si nici unu Carolu celu Mare n'au domnitu peste unu imperiu atatu de mare, cá alu Engliterei, alu carei drapelu falfaie peste multe mari, si care posede provincii in multe zone si locuite de diferite rase. Acestu imperiu trebuie inse mantienutu si asta nu póte se se faca de catu numai prin aceleasi calitati, care 'lu-au fundatu si adica prin curagiu, disciplina, rabdare, decisiune, respectu de legile publice si datoriile nationale. (aprobari)"

Din parlamentulu romanu.

In siedinti'a de Vineri 31 Martie st. v. a senatului si camerii s'au adresatu dlui ministru de esterne urmatóriele interpelari.

In senatu, d. D. Sturdz'a a rogatu pe d. ministru a respunde:

„1). Déca este adeveratu, ca vine unu tramisu alu guvernului russescu, cá se trateze directu cu noi despre dreptulu de trecere prin Romani'a, ce si l'a reservatu Russi'a prin tractatulu de la San-Stefano.

2). Déca este adeveratu, ca agintele nostru pe langa curtea din Petersburgu a provocatu, prin declaratiunile sale, unu asemenea demersu;

3). Déca agintele nostru pe langa curtea din Petersburg a fostu séu nu autorisatu se declare, ca printr'o intielegere directa amu poté admite principiulu contienutu in art. 8 alu tractatului de la San-Stefano."

In camera, d. N. Furculescu a facutu urmatórele intrebari:

„In façi'a cuvinteloru ameníntiatóre ale principelui Gorciacoff de a ocupá tiér'a militaresce si de a desarmá armat'a romana, in casu de a protestá contra art. 8 alu tratatului dela San-Stefano;

„In façi'a protestului facutu de Romani'a contra acelui articolu, care este atingerea drepturiloru sale seculare de independintia;

„In façi'a realitatii lucruriloru, ca deja ameníntiarile ce ni s'au facutu au inceputu a avé o realitate de faptu prin concentrarea trupeloru russesci in mai multe puncte strategice ale Romaniei;

„In façi'a declaratiunii dlui Northcote in camer'a comuneloru, cá guvernulu anglesu nu este oficialu informatu de ocuparea Romaniei de catra trupele russe;

„Interpelezu pe d. ministru de esterne de a ne incunosciintiá, déca a insciintiatu puterile europene de tóte acestea, si déca a luatu séu are de gandu a luá mesurele necesarie pentru aperarea tierei."

Itali'a si Romani'a.

Senatulu italianu a tramisu urmatoriulu respunsu la adres'a de condolentia a Senatului romanu:

„Escelentiei sale dlui presiedinte alu Senatului Romaniei."

„Escelentia!

„Indata ce se inaugurà nou'a sesiune legislativa si indata ce se deschise senatulu, 'imi indeplinii placut'a datoria de a comunicá adunarei, pe care am onóre de a o presidá, unanim'a dorere esprimata de senatulu Romaniei pentru mórtea gloriosului nostru rege Victoru Emanuelu II, precumu si urarile, cu care a salutatu suirea pe tronu a Maiestatii sale Umbertu I.

„Senatulu italianu a primitu cu cea mai viua multiamire nobilele simtiemente esprimate de senatulu romanu in acésta durerósa ocasiune si me insarcinédia se multiumescu prin intermediulu Escelentiei Vóstre, acelei adunari ilustre.

„Perdiendu mai inainte de timpu pe intemeietoriulu unitatii si independentiei sale, Itali'a fù lovita de o aspra incercare si déca ceva ei potu micsiorá dorerea fura numai manifestarile de indolentia si de simpathie primite din tóta Europ'a, intre care forte bine primite fura cele tramise de acelu poporu alu Romaniei, care prin comunitatea anticei sale origini si prin valórea, cu care 'si a redobanditu independenti'a, merita intretienerea unei strinse amicitii din parte-ne.

„Convinsu, fiindu-ca Escelenti'a Vóstra va impartasi senatului romanu aceste simtiemente de recunoscintia ale senatului italianu, ve rogu se primiti asigurarea devotatei mele consideratiuni.

„Presiedinte senatului Italiei Tecchio."

Camer'a deputatiloru regatului Italiei a adresatu camerei romane urmatoriulu respunsu:

Prea onor. presiedinte!

Anim'a Romaniei este si a Italiei anima. Timpulu si impregiurarile n'au isbutitu se faca altu-ceva de catu se intaresca legamintele, cu care comunitatea de origine, marturi'a istoriei, consciinti'a celoru dóua popóre tienu strinsu legate aceste dóue familie.

Si de aceea in diu'a durerii glasulu animei erá menitu se se audia mai scumpu si mai doritu.

Voi ati aclamatu pe regele generosu, care, primindu credinti'a poporului seu, facuse juramentu de a deveni revendicatórele dreptului seu; voi ati aplaudatu victóriele nóstre si ati salutatu mareti'a figura a regelui, care se redicá pe campiele de lupta incununatu d'o aureola de gloria; ati intonatu cu celu mai viu entusiasmu imne la numele Romei, pe ale carei'a ziduri Victoru Emanuelu a potutu face se falfaie gloriosulu stegu alu libertatii.

Dér' candu mórtea a venitu neprevediuta si neinduplecata spre a aruncá desolatiunea si mahnirea in sufletele nóstre, voi ati simtitu trebuinti'a, nu numai a ve insoçiá la acestu doliu nemarginitu, ci de a ne adresá chiaru o vórba de sperantia si de mangaiere, reamintiendu, ca marea opera a lui Victoru Emanuelu are se fia prin virtutea poporului seu si prin marimea meritosului seu urmasiu, sacra iubirei Romaniei.

Dá, generosiloru representanti ai Romaniei, acést'a este a nóstra credintia.

Marele sufletu alu lui Victoru Emanuelu reinvie in fiiulu seu celu augustu si se amesteca cu sufletulu natiunei. Itali'a are se fia, precumu elu a voitu, simbolulu pacei, cooperatricea civilisatiunei, si la acésta mare tienta, ea are se aiba simpathiele popóreloru civilisate, si mai alesu a acelor'a, care, precumu romanii, sub conducerea virtutiei unui principe voinicu si intieleptu, sunt atrasi de forti'a poternica a dreptului si a libertatii si au instinctulu si generositatea sacrificieloru celoru mari, spre a asigurá alu loru inevitabilu triumfu.

Presiedintele camerei deputatiloru regatului Italiei
D. Farini.

Revista diuaristica.

Reproducemu aci si partea antaiu a importantului articulu din „Telegrafulu", despre care vorbiramu in numerulu trecutu:

„Firulu telegraficu ne-a adusu eri scirea, ca cu ocasiunea discutiunei budgetului in camer'a deputatiloru in Pest'a d. Tisza, primulu-ministru ungurescu, intr'unu lungu discursu a declaratu, ca evenimentele i'au datu convictiunea, cumu-ca interessele Romaniei si ale Ungariei sunt identice si ca aceste doue tieri au se combata acelasi inimicu: panslavismulu.

„Acésta idea inse nu e nóua. D. Tisza nu a inventatu-o ds'a. Ómenii seriosi dela noi au avut'o de multu si au manifestat'o inca dela 1848. Insusi acestu organu au esprimat'o in diferite ronduri, inainte multu de a se incepe resbelulu actualu. Ori de cate ori a fostu vorb'a de interessele popóraloru mici, cari locuescu Orientulu si malurile Dunarei, amu disu, ca interessele Greciei, Romaniei si Ungariei sunt identice si tóte aceste tieri au se combata acelasi inimicu.

„Pana acumu cativa ani inse numai Greci'a a intielesu acésta idea si de atunci organele elene o propaga mereu. Chiaru acumu, cu ocasiunea resbelului actualu, grecii s'au temutu de valulu ce se respandesce de catra nordu spre resaritu si ochii ei au fostu atintiti mai multu catra occidentu, acolo de unde a venitu si póte se via mantuirea.

„Numai ungurii singuri nu intielesesera acestu interessu. Ei, scapati de jumetate din sclavia, la 1867 prin dualismu, cautara imediatu se reduca in aceeasi stare popórele celelalte, cu cari pana aci suferisera aceeasi sórte. Cine nu'si aduce aminte de persecutiunile . . . . ce au incercatu romanii de peste Carpati din partea unguriloru dela proclamarea dualismului! Cine nu'si aduce aminte érasi de modulu cumu tractau foiele ungouresci pe romanii din Romani'a libera, pana a ne face ignoranti si stupidi si pana a ne ameníntiá se ne ocupe cu unu regimentu de honvedi!

„Acumu declaratiunea dlui Tisza vine se ne arate, ca in fine ungurii au intielesu si ei, unde e interessulu si unde e pericolulu. Si declaratiunea dlui Tisza are multu mai mare valóre de catu a ori-carui barbatu politicu unguru si de catu a ori-carui diuariu din Pest'a, pentru-ca ds'a este primulu ministru alu Ungariei, prin urmare espressiunea simtiementeloru poporului ce guverna.

„Noi salutamu acésta recunóscere a unguriloru, unde se afla interessulu loru. Dér' óre este destulu numai atatu? Este destulu a se face o declaratiune de identitate de interesse, fora a se face si o declaratiune, care se satisfaca pe fratii nostri de peste Carpati?" s. c. l. (Vedi Nr. trecutu.)

Diuariulu lui Gambetta „Republique française" publica unu articulu privitoriu la Romani'a, din care reproducemu urmatóriele:

„Intru aceea Osman-pasi'a opri armat'a russa inaintea Plevnei si situatiunea ei devenì din ce in ce mai critica. Indata lucrurile se schimbara: russii recurgu la romani: batalióneie moscovite fugu din naintea batalióneloru lui Osman-pasi'a, indata se face apelu la bataliónele romane; trebuie se se serbatorésca o aniversare imperiala printr'o actiune stralucita, prin luarea teribilei redute Griviti'a; romanii sunt cei, cari sunt pusi inainte, ei sunt cei, cari o iéu, incercandu perderi considerabile. In fine victori'a revine drapeleloru Tiarului, Balcanii sunt trecuti, Adrianopolulu e luatu, marele duce Nicolae campeza la portile Constantinopolului, tractatulu dela San-Stefano e incheiatu. Romani'a nu obtiene de catu recunóscerea independentiei sale si ei este impusu de a servi de trecatória tuturoru regimenteloru ce va placé guvernului russu se tramita in Bulgari'a seu se faca a se intórce. Acést'a nu e totulu; fora a o consultá, se stipuleza, ca ea va lasá Russiei Basarabi'a, care ei fu inapoiata prin tractatulu dela 1856 si ea 'i va dá in schimbu baltile sterile si nesánatóse ale Dobrogei, tiera populata de bulgari, pe care dintr'o di in alt'a ar' luá-o in profitulu marei Bulgarii creata prin tractatulu dela San-Stefano.

„Eta pentru ce resultatu a cursu in valuri unu sauge generosu inaintea Plevnei. Cabinetulu din Bucuresci a protestatu; elu a declaratu, ca considera tractatulu russo-turcu cá neecsistentu. Faptulu este gravu, resolutiunea cutezatória, dér' opiniunea publica in Romani'a, semtiementulu nationalu si patrioticu o cerea; incercarea de spoliatiune meditata de Russi'a nu potea se fia primita altfeliu. Cancelari'a din Petersburg a declaratu, ca anecsarea Basarabiei erá o cestiune de onóre pentru Russi'a, care fusese deposedata in 1856. Noi recunóscemu bine aci scopulu hotaritu de a distruge tractatulu din Paris in urm'a resbelului Crimeei. Dér' acestu tractatu este oper'a Europei, si pentru cá dispositiunile sale se fia schimbate, trebuie sanctiunea Europei." s. c. l.

Tritulu de susu, 11 Aprile st. n. 1878.

Respunsu la articlulu de dto 3/4 1878 Nr. 27. alu diuariului „Haladás", intitulatu „Az iskola és tanügye a mezöségben."

„Cum recte vivas, ne cures verba malorum: Arbitrii non est nostri quid quisque loquatur".

Natiunea romana inca a avutu tempii sei de marire, in care prin sacrificii crunte si prin exemple de virtute si de abnegare s'a inaltiatu prestigiulu seu, dér precumu lumin'a cea auria a sórelui adeseori e acoperita de nuori, asia si mersulu natiunei romane adeseori a fostu impedecatu chiar' prin acei'a, cari inca pretindeau a-se numi fii adeverati ai ei, si anim'a ei cea iubitória de mama dulce, adeseori a fostu strapunsa chiar' de cutitulu celu veninosu a fiiului ei: — astfeliu vine si acumu unu pseudonimu cu numele „Ipsilanti" in Nr. 27 alu diuariului „Haladás" din Turd'a si in modulu celu mai calumniatoriu difaméza scólele nóste romane de pe campia, pe directorii, inspectorii scolastici si senatele scolastice ale acelor'a. Acestui domnu spre lamurirea lucrului vinu a-i respunde, cá se védia on. publ. cetitoriu, cine sunt vermuletii cei ce rodu la trupin'a natiunei, cá se póta apucá si ei la cev'a osu de rosu:

D. Ipsilanti lamentéza amaru asupra ignorantiei ce domnesce intre poporulu din Campia atunci, candu in seclulu alu 19-lea totu omulu merge inainte in ruptulu capului spre civilisatiune. E dreptu, ca toti nisuimu a merge inainte, numai la densulu progressulu nu prinde radacina. Inca cá docente romanu ce a fostu, dupa-ce a crucisiatu mai multe comune remane, nutrindu-se si dlui din crucierii romaniloru, desi atribuie epitetulu de fariseu numai preotului blandu, densulu chiar' numai prin lingusiri, nu prin sciintia si portare cuviintiósa ajunse „lieblingulu" fostului inspectoru reg. alu comitatului Turdei. Acést'a apoi sicut ex gratia sed non ex meritis" 'lu asiedià la o scóla de statu din vecinatate, unde cá „Docente mare si provediutu cu multa cualificatiune pedagogica", ceea ce pretinde a fi, nu o manà mai multu de unu anu si din tempulu acel'a parasi scól'a si caus'a ei cu tóte, ca vrea se treca de unu mare adoratoriu alu ei, si se facù notariu cercualu. Inse, fiindu-ca la tóte in lume trebuie zelu si energia, si cu acést'a o finì in tempu de nu anu; — Ce o-se faca acuma omulu fara ocupatiune!? Docentur'a nu-i place, celulaltu oficiu e greu, nu-'lu póte duce, se intórce la cas'a-i parinteasca si se apuca acumu se se faca literatu si publicistu, si cá se pota si dlui vreodiniora cere ceva dela neamulu domnitoriu, lapada diurnalele romane, ca-ci acele nu-i placu si se abonéza si scrie la diuariulu „Haladás". Capulu e „plinu de sciintia", deci incepe 1-iu a condamná scolile romane din Campia, a carei fiiu e si d. Ipsilanti, „Isthuc est thesaurus stultis in linqua situs, ut quaestui habeant male loqui melioribus", Inse „Non quivis sordet quemdente calumnia mordet".

Domnule Ipsilanti! Déca dt'a asia voiesci de tare luminarea acestui poporu, de care te interesezi si despre care dici, ca jace in orba nesciintia si bigotia, de ce nu-i tieni adeseori dissertatiuni in scóla séu in biserica, ca-ci eu bucurosu te asi lasá se vorbesci si de pe amvonu? In locu de a predicá inse, Dtá si candu predica preotii, vorbele loru le dici a fi nebunii si alte scorniturі fariseesci si éta, ca prin acést'a mai tare ai stricatu poporulu si in mai mare intunerecu l'ai bagatu.

Séu ca dta tieni de bigotia credinti'a stramosiésca eredita dela Christosu? Au nu sci, ca fundamentulu esistintiei omului e moralulu lui, ca acesta e felinariulu vietiei s'ale: Dta inse, se pare, ca nu profesezi ide'a acést'a nu, ca-ci pe celu moralu si cu insusiri bune ilu numesci bigotu, ceea ce despre campeni nu s'ar' poté dice nici candu, ca-ci ei dela unire incóce in toti tempii au avutu teologi absolvati de preoti, cari si-au indeplinitu chiamarea. Campi'a óre nu e si astadi destulu de bine representata prin professori din Blasiu, studenti teologi si altii, ba si din poporu óre nu scie $^1/_3$ parte carte? Desi nu scie tatalu d. Ipsilanti carte sciu inse altii destulu de bine si au mai multa filosofia cá „Ipsilanti", care n'a vediutu nici macaru scórtiele unui manualu filosoficu.

Asia de tare te scandalisezi dle Ipsilanti, ca pe aci sunt docenti, cari eri alaltaeri erau cu biciulu pe umeru? Au dta nu ai crescutu cu acel'a? Si póte si acumu 'lu vei mai luá de vei inaintá totu asia. „Non jacet in molli veneranda scientia lecto ipsa sed assiduo parta labore venit." Si acei docenti facu progressu si folosu omenimei, ca-ci 'si implenescu oficiulu cu acuratetia, si ce nu sciu, se nizuescu a mai invetiá, ér' unii din ce-i cualificati, precumu nu esti dta, nici ce potu nu vreau se faca, ci sub firm'a de cualificatu" pierdu tempulu indesiertu preamblandu-se in susu si in josu pe stradele comuneloru cu sugar'a in gura.

De unde sci dta d. „Ipsilanti" asia de bine, ca spre a fi docentu in campia e destulu libretulu de servitoriu séu pasportulu (obsitulu) militarescu? Au ai cercau vreodata si nu ai incaputu fora acestea? se póte! ca-ci vestea de docente bunu ti s'au dusu in tóta campi'a, incatu nicairi nu te mai alegu. —

Dici ca plat'a docentiloru pe campia e numai 50 fl. séu totu atatea mesuri de 14 litre de cucuruzu, te intrebu, óre dta nu ai avutu chiar' in Coocu in 1873 200 fl. v. a.? Vino apoi si la mine si vedi, ca instrumentele dotatiunale de 200 fl. sunt tóte facute si aprobate, numai concursulu ilu astépta. Déca inse pana acuma nu au fostu 200 fl. nu e vin'a preotiloru nici a inspectoriloru, pe carí dta i-tieni mai lenesi, cá pe dta, Nu! ci cauta bine si vedi si pune si dta man'a pe anima si apoi vorbesce, de nu au facutu destulu popórele din campia pentru scólele loru pana in presente? Apoi de nu e frecuentarea chiar' regulata, a cui e vin'a? A preotiloru? Au nu se asternu totu la 2 septemani conspectele absentieloru pe la primariele (antisthiele) comunale? Au nu se facu strigari publice, ca se amble copii la scóla? Venit'ai vreodata in scóla se vedi cumu invétia pruncii? si apoi se bagi vina invetiatoriului, séu chiar' insuti se fii acelu galantuomu, care in unire cu altii se-i indemni la imbraçiosiarea scólei? Departe inse de a te doré capulu de tóte aceste, Dta vedi tiandur'a in ochiulu altui'a, ér' barn'a din ochiulu dtale nu-o vedi! . . (Va urmà.)

Comanduirea militaria c. r. din Sibiiu

prin Nr. 1503 din 11 Aprile curentu ne tramite spre publicare urmatória circularia:

„Ministeriulu de resbelu c. r. prin rescriptulu seu cu Nr. 726 dela 2. Aprile curentu Sect. 6 a introdusu unele modificari in conditiunile de admitere in scólele c. r. de cadeti. In urm'a acestoru modificari, candidatii pentru scólele de cadeti nu voru mai inaintá petitiunile loru de admitere comanduirei militare ci de a dreptulu comanduirei scólei de cadeti din Sibiu si aceast'a pana la 1 Augustu curentu. Petitiunile inaintate dupa acestu terminu precumu si cele lipsite de formalitatile prescrise nu voru fi considerate.

Totu prin acelu rescriptu ministeriulu de resbelu ordona, cá fiacare elevu alu scólei de cadeti se platésca anticipandu pentru fiacare anu scolasticu cate 10 fl., pentru cá scóla de cadeti se-i póta din acésta misa (solvire anticipativa) procurá mediulócele de invatiamentu. De aceasta misa nu sunt scutiti decatu acei elevi, cari cá fii de militari séu de amploiati ai statului voru poté documentá, ca sunt lipsiti cu totulu de mediulócele de esistintia. Asemenea este obligatu fiacare elevu a depune odata pentru totdeaun'a la comanduirea scólei de cadeti sum'a de 5 fl., din care se va intretiené servitiulu de mésa si alte unelte ale scólei. De plat'a acestei sume nu va fi scutitu nici unu elevu.

Reimbursarea (replatirea) acestoru sume nu va avé locu. Afara de aceasta fiacare candidatu trebuie se aduca cu sene la admiterea in scól'a de cadeti premenele bune si dupa indicatiile ce le va primi dela comanduirea scólei se-si procure din mediulócele sale rechisitele de curetire si unu micu giamantanu (coferu) de lemnu cu incuietória. Nerespectarea acestoru obligamente va avé imediatu de consecintia séu neadmiterea candidatului in scóla séu destituirea elevului din scóla.

Cu onóre, onor. redactiune, ve rogu a publica acésta in stimat'a d-vóstre fóia si ve facu totodata cunoscutu, ca conditiunile de admitere in scól'a de cadeti se potu gasi si cumpara cu pretiulu de 20 cr. la librari'a L. W. Seidel & Sohn in Vien'a.

Comandantulu generalu militariu Ringelsheim.

Diverse.

(Reuniunea sodaliloru romani din Clusiu), in 24 Martiu a. c., si-a tienutu adunarea generala constituanta in sensulu prescrisu de statute, alegundu-si unu comitetu constatatoriu din dd. dr. Greg. Silasi presiedinte, Gavril'a Redeanu vice-presiedinte, Jacobu Muresianu notariu, Const. Popu cassariu, Teodoru Vecianu controloru; éra de membri in comit.: Iosifu Cioplea, Nicolau Pescariu, Const. Nast'a, Vas. Popu, Gregoriu Crisianu si Stefanu Ciuturasiu. Reuniunea consta pana acuma din 21 membri fundatori, 36 ord., 2 membri ajutatori si din unu patronu in persón'a prea bine meritatului si prea stim. d. Gavrile Iliesiu, carele darui reuniunei una obligatiune de 50 fr., pentru care daru primésca public'a nostra multiamire. — Averea reuniunei computandu si tasele restante s'ar' urcá la 287 fl. 80 cr. Bibliotec'a pana acumu abia are 6—7 opuri. Aci e loculu, cá in interessulu prosperarei reuniunei nóstretenere, se rogamu pe toti P. T. domnii autori romani si pe alti inteligenti, cá se binevoiésca a ne doná din opurile loru cate unu esemplariu si pentru jun'a nostra biblioteca. Despre cele donate si primite, pe lenga recunoscintia, ne vomu dá totdeaun'a si socóta publica. Mai are reuniunea nóstra si unu stégu in pretiu de 40—50 fr. éra in adunarea din estu anu s'a decisu a se face si unu sigilu. In anulu trecutu in 24 Iuniu serbà reuniunea si unu maialu, care reesi spre multiamirea tuturoru. In respectulu intielectuale s'au tienutu cu tenerii sodali unele prelectiuni din scientiele reali, cu deosebire din cele ce taia in sfer'a meserieloru si a industriei. Acumu s'a facutu inceputulu pentru infiintiarea unui coru vocalu bisericescu, spre care scopu junimea romana universitaria s'a oferitu a dá totu sucursulu trebuintiosu. Cu aceste 'mi inchiaiu fugitivulu reportu rogandu ceriulu, cá se ne dé ajutoriulu seu, cá lucrandu totu cu poteri unite se vedemu jun'a nostra reuniune din di in di totu mai tare prosperandu, inflorindu si aducundu fructele dorite. Clusiu in 11 Aprile 1878. Iacobu Muresianu, notariulu reuniunei.

(Scóla de meserii.) — Consiliulu comunalu alu Bucuresciloru a otaritu a cumperá unu locu spre a cladi pe elu o scóla de meserii. Cladirea acestei scóle se va face cu sum'a de 24.000 fr. (in 24 obligatiune municipale) oferita de S. S. archierulu Calistu Stratonichias spre acestu scopu. Scól'a va fi asiediata in suburbi'a Delea-noue, suburbi'a natale a generosului donatoriu. La sum'a de susu, primari'a a adausu si din parte-i lei 6000, pe langa alti 2200 destinati pentru cumperatórea locului. Faptulu archiepiscopului Calistu e mai presusu de ori ce lauda.

(„Romani'a") e intitulata o carte publicata la Paris de d. Beaure si Mathorel, care tratéza cu multa sciintia de „valorosulu poporu de rassa latina dela gurile Dunarei", esaminandu situatiunea tierii din punctu de vedere geograficu, politicu, comercialu, economicu s. c. l. Dupa ce aduce date despre intinderea pamentului romanescu si numerulu locuitoriloru, se ocupa de organisatiunea politic'a a Romaniei, de starea fortieloru ei militarie, pe care le gasesce superióre Belgiei, Bavariei etc. Mai departe probéza eminentii scriitori francesi, ca Romani'a e o tiéra eminentu comerciala, ca acést'a orecomenda inaintea Europei, cu care intretiene unu schimbu activu si considerabilu de producte. Situatiunea financiaria a statului romanu o afla inca cu multu mai buna decatu a altoru state aratandu, ca cu tóte datoriele sale vechi si noue contractate cu ocasiunea resbelului, Romani'a presenta imense sorginti de avutia si garantii serióse Europei.

(Budgetulu statului romanu pe anulu 1878.) „Monitoriulu oficiale" publica decretulu domnescu, prin care se promulga legea budgetaria a anului 1878, votata de Camera in siedinti'a de eri si se pune in aplicare, cu incepere dela 1 Aprile. Dupa acésta lege resursele ordinarie si estraordinarie ale statului pe anulu 1878 sunt evaluate la 121,372.451 lei, ér' chieltuelile la 93.372,451 lei; remanu 28.000,000 lei. Asiadér' budgetulu se inchiaie c'unu escedinte de resurse, provenitu din valórea bileteloru ipotecarie. Veniturile sunt astfeliu evaluate: 1. contributiuni directe 24,449.784 lei, 2. contributiuni indirecte 30,721.179 l., 3. venituri domeniale 17,749,518 l., 4. post'a si telegrafulu 3,800.000 lei, 5. caile ferate

11,226.870 lei, 6. produse diverse 4.425,100 lei, 7. venituri estraordinarie din biletele ipotecare, dupa legea dela 10 Iuniu 1877 lei 28,000,000. Chieltuielele sunt astfeliu impartite: 1. Datori'a publica 45,686,294 lei 88 bani, 2. financie 7,196.480 lei 19 bani, 3. interne 7,202,763 lei 40 bani, 4. justiti'a 3,356,328 lei, 5. esterne 695,328 lei 10 bani, 6. canc. cons. de ministri 28.808 lei, 7. resbelu 13,376.529 lei, 8. lucrari publice 6,363.591 lei 30 b., 9. culte si instruc. publica 8,929.766 lei 40 b., 10. fondu pentru deschiderea de credite suplimentarie si estraordinarie 536.561 lei 73 bani.

(Ministeriulu de financie alu Romaniei) publica comptulu de veniturile statului incasate in timpulu dela 1 Ianuariu pana la 1 Februariu 1878, in comparatiune cu incasarile efectuate in aceasi epoca a anului 1877. Budgetulu de venituri alu anului 1878 e fisatu la sum'a de 121,372.451. Din acésta suma, s'a incasatu in Ianuariu 10,309.196 l. 14 b., adeca 3,931.540 l. 68 b. mai multu de catu in Ianuariu 1877. Vamile, inscrise in budgetu, pentru totu anulu, cu sum'a de 8,168.216 l. au produsu in Ianuariu 948.692 l. 9 b., adeca 627.184 l. 72 bani mai multu decatu in Ianuariu 1877. Tacsele de timbru si inregistrare evaluate la 5 milióne au produsu in Ianuariu 1878 lei 399.607 bani 13, adeca lei 24.128, bani 26 mai multu de catu in lun'a corespondietória din 1877. Post'a, ale carei'a venituri sunt evaluate (pretiuite) la 2 milióne, a produsu lei 155.237, bani 55, adeca 29.947 lei 24 bani mai multu de catu in Ianuariu 1877. Telegrafulu, evaluatu la 1,800,000, a produsu in Ianuariu 210.033 lei 45 bani, adeca 114.861 lei 15 bani mai multu de catu in Ianuariu 1877. Caile ferate Bucuresci-Giurgiu si Iasi-Ungheni, ale caroru venituri au fostu evaluate la 1,950.000, au produsu in Ianuariu 151.039 lei, 45 bani, adeca 104.202 lei 50 bani mai multu de catu in Ianuariu 1877. („R.“)

(Unu induoitu omoru.) Adi pe la $3\frac{1}{2}$ óre d. a. — scrie „Dorob.“ — o numerósa multime stá adunata pe strad'a Sielari, langa otelulu Fieski. Unu induoitu omoru fusese seversitu in curtea de alaturi la etagiulu alu douilea. Eca antai'a versiune ce culeseramu asupr'a acestei tragice impregiurari. Tenerulu Staadecker plecase de mai multu timpu din Bucuresci, avendu promissiunea solemna a domnisiórei X — alu carei nume nu'lu puturamu aflá, — ca i'i va fi credintiósa lui si nu va lua pe altulu de barbatu. Candu Staadecker se intórse din strainatate gasi pe dsióra X .... maritata de doue luni deja, si concepù ideea d'a o asasiná. Adi isi si puse in lucrare ide'a. Se duse acasa la dens'a pregatitu pentru acestu scopu, o chiama la sene, o mustra, si apoi se rapedi la dens'a si o injunghià. Victim'a strigandu ajutoriu, o sora a s'a sari in graba, dér' fù si dens'a ranita la o mana. In timpulu acest'a Staadecker se grabi a'si curmá dilele injunghiandu-se si densulu. Mórtea fù imediata. Tiner'a dómna era si insarcinata. Corpulu lui Staadecker fù dusu pe la 6 ore la spitalulu Coltiea.

(Transporturile militare russe.) Credemu de interessu pentru cetitorii nostri — comunica „Curierulu Balasanu“ — a li dá o icóna adeverata de miscarea militara russa ce a trecutu prin gar'a Iasi incependu dela declaratiunea resbelului si pana la 31 Decembre 1877. Prin Iasi au trecutu in acelu decursu de timpu 1056 trenuri militare russe. Aceste trenuri au transportatu 1 imperatu, 257 generali, 5916 oficieri si 262,834 ostasi, 417 medici ai Crucei rosie, 878 membri si surori de caritate ale Crucei rosie, si 1579 servitori sanitari. Incarcatur'a transportata prin Iasi de lini'a ferata a avutu o greutate de 14.461.$_{64}$ tone, adeca 14,461.940 kilograme. Sau transportatu apoi 53.882 cai, 3868 carutie, cu bagage, cu medicamente etc., 5937 trasuri cu munitiune de resbelu 128 pontóne, 207 lafete de tunuri, 551 tunuri cu lafete, 107 tunuri fara lafete, 166.$_{2}$ tone de accesorii, 96 tone de accesorii de schija, 60 tone franghii, 19 masini, 38 boi, 5 locomobile, 2 corabi, 773 tone accesorii de artilerii, 145.920 kilograme moneta, 1,042,200 kilo. bombe, 1,091.300 kilo. granate, 40,157.960 kilo. munitiune de resbelu, 9,553.300 kilo. efecte militare, 205.860 kilo pravu de pusca. Calea ferata Iasi-Romanu a transportatu déra 269.008 ostasi, 2874 sanitari, 53.882 cai, 658 tunuri, 42,586.870 kilo. munitiune de diferita natura, 24,014.970 kilo efecte militare, 9959 trasuri, carutie, pontóne, masini, locomobile si corabii si 145,920 kilograme bani de metalu, in partea cea mai mare moneta de auru. Aceste date statistice sunt scóse din unu documentu oficialu.

(Asasinulu Tanase Jelescu prinsu.) Cetitorii nostri isi voru aduce aminte, scrie „Cur. Bal.“, de unu anume Tanase Jelescu, care a ucisu pe soçi'a s'a si a taiatu man'a dnei An'a Vasiliú. Asasinulu inse a sciutu se scape de urmaririle politiei nóstre. Cu tóte aceste energiculu nostru prefectu de orasiu d. G. Pruncu puse tóte mediulocele in miscare spre a prinde pe asasinulu fugitu. In urm'a informatiuniloru culese, s'a aflatu ca Jelescu trecuse Prutulu, si ca se afla in Basarabi'a. Desi politi'a nu dispune de nici unu fondu destinatu pentru acoperirea cheltuieliloru ivite prin urmarirea unoru criminalisti, apoi totusiu d. prefectu a tramisu cu spesele sale unu comisariu cu 2 subcomisari, se urmarésca pe asasinulu in Russi'a. Eri Joi s'a primitu o telegrama din Chisineu de la comisariulu iasianu, anunciandu ca a pusu man'a pe asasinulu Tanase Jelescu. Autoritatile romane se afla acum'a in tratare cu cele rusesci pentru estradarea acestui'a. Anuntiamu acést'a cu tóta satisfatiunea, ca-ci vedemu in urmarirea si prinderea acestui asasinu o noua dovada despre neadormit'a energia a politiei orasiului nostru, care si de asta data a justificatu increderea nóstra.

(„Orpheus.“) A mai aparutu in Budapest'a sub redactiunea dlui Goll János si Kisromai M. Béla si Nr. 7 si 8 alu brosiurei periodice musicale „Orpheus“ din lun'a lui Aprile, care contiene pe 15 pagine urmatóriele piese: Lederer R.: „Gavotte“; Tolnai G. I.: „Fakólovam“; Varga I.: „Piesa poporala“; Posztor K.: „Piesa poporala“; Stefan P.: „Munkára fel!“ (la lucru.) polka-rapede; Gabor Gy.: „Ochi albastri,“ Polca-mazur; Dr. Starke: „Uvertura“ pentru piano si harmoniumu. „Orpheus“ costa pe 1 anu 4 fl. 50 cr. pe $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. 50 cr. pe trei luni 1 fl. 30 cr. Cate doue numere 60 cr. Editiunea fóiei se afla, Budapest II ker. foutcza Nr. 20.

Sciri ulime telegrafice.

Londonu, 16 Aprile. Sir Northcote declarà in camer'a deputatiloru, ca nu s'a intemplatu nimicu ce ar' poté se mai mareasca ingrigirile, nimicu ce ar' poté se micsiorezé speranti'a la o solutiune pacifica a cestiunei orientale. Angli'a, dise elu, nu e isolata. Northcote propune amanarea siedintieloru pana la 6 Maiu. — Fawcett cere a se amaná numai pana la 29 Apriliu. Northcote dice, ca pentru cá se nu se nasca noue ingrijiri se se primésca propunerea s'a, ceea ce s'a si intemplatu. („K. Z.“)

Telegramele diuarieloru din Vien'a si Budapest'a spunu, ca guvernulu romanu ar' fi protestatu contra gramadirei de ostire russa in Romani'a. Totodata se anuntia, ca trupele romane se concentréza in Romani'a mica.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Februariu 1878.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin dlu A. Horsia dela romanii din comun'a Sighisiór'a si 18 comune din giuru.

Diamandi I. Manole.

(Urmare.)

III. Din Feriház: Mari'a I. Ganea, preotésa 15 coti panza, 20 dcgr. scame de inu, 6 servieto de inu; Pavelu Neagu 30 cr., Tom'a Lopa 10 cr., Zachari'a Candea 20 cr., Mari'a Ciuleiu 1 cotu panza, Ioan'a P. Varvara 1 camasia, Mari'a Barzea $2\frac{1}{2}$ coti panza, Mari'a Strojanu 2 coti panza, Mari'a N. Fulica 4 cr., An'a Achimu Hulpoiu 1 cotu. Maria Moise Radu 3 cr., Sofia P. Fulica 5 cr., Maria Capeta 5 cr., Ana G. Sierbanu 5 cr., Siofroniu Neagu 10 cr., Nicolae Ovesea 5 cr., Michila Hulpoiu 10 cr., Maria Candea 2 coti pandia, Ioanu Lopa et socia 3 coti pandia, Rachira Lupea 1 camesia, Elena Lupea $1\frac{1}{4}$ c. p., Ioanu Pintea 10 cr. si 1 camasia, Elen'a I. Pintea 7 cr., Ioanu N. Pacala 1 c. p., Anghilina Pacala 5 cr., Nicolau Tenea 10 cr., Pavelu Tenea 10 cr., Michaila Siuteu 10 cr., Mari'a Anania Morariu $1\frac{1}{2}$ cotu panza, Pavelu Barsanu 5 cr., Mari'a Pavelu Pintea 2 coti panza, An'a Z. Pintea 1 ismana, Iulian'a Teutsch 1 lepedeu si 1 sacu, Mari'a N. Dragusiu 1 cam., Mari'a Z. Rujoiu 1 cam. si 1 ismana, An'a T. Suciu $1\frac{1}{2}$ cotu panza, Sofi'a G. Radu 1 cam., Elis'a Samuel Roth 10 cr., Ioanu P. Neagu 1 c. p., Elisaft'a St. Suciu 5 cr., Virsavi'a I. Petru 10 cr., Paraschiv'a M. Petru 10 cr., An'a I. Baciu 10 cr., Mari'a P. Tenea 10 cr., Mari'a P. G. Pintea 10 cr. si 1 ismana, Nicolau G. Pintea 1 ismana, Flóre I. Cionta 10 cr., An'a M. Lopa 5 cr., Virón'a I. P. Ovesia 3 c. p., Mari'a Grozea 5 cr., Mari'a G. Siuteu 10 cr., Mari'a Robu 4 cr., Ioanu Mari'a 10 cr., Ioan'a E. Mari'a 5 cr., An'a P. Mari'a 5 cr., An'a Dilbea 3 c. p., Tom'a Onu 5 cr., Ioan'a T. Rujoiu 1 cam., Sofi'a G. Damianu $2\frac{1}{2}$ c. p., Pavelu Rujoiu 6 cr., Elen'a E. Rujoiu 1 servietu, Ioanu Bardasiu 20 cr., Veron'a si Iustin'a Neagu 3 c. p., Flore I. Neagu $2\frac{1}{2}$ c. p., An'a I. Baciu mediorn 2 c. p., Salomi'a Cionta 10 cr. si 1 cam., An'a I. Baciu sen. 1 stergariu, An'a G. Baciu 10 cr., Ioan'a N. Barsanu 1 cam., Ioan'a N. Micu 2 coti panza.

(Va urmá)

Fagarasiu, 29 Ianuariu 1878.

(Continuare.)

In comun'a Ludisoru prin ajutoriulu lui Ionu Sirbu si Ionu Sierbanu:

Mari'a Iónu Sierbanu 3 metri panza, Veron'a D. Comanicu 1 m. p., Paraschiv'a S. Vijali 1 m. p., Mari'a Savu Ganea 2 m. p., Mari'a N. Fogorosiu 1 m. p., Ioan'a G. Sinea 1 sterg., Mari'a Moise Streza 1 m. p., Mari'a G. Sene 1 m. p., Mari'a Ilie Streza 1 sterg., Mari'a M. Datesiu 1 m. p., Virón'a N. Zachanu 1 camasia, Ev'a G. Stredia 75 cm. p., Verón'a M. Sierbanu 2 m. p., Tasiat'a I. Sierbanu 6 m. p. si 3 sterg., Elen'a N. Sirbu 6 m. p., An'a S. Ganea 1 sterg., An'a G. Iaru 1 cam., Viron'a G. Stredia 1 c. p., An'a G. Zacharia 1 m. p., Verón'a N. Iaru 1 m. p., Mari'a Iaru 1 cam., Vist'a G Iaru 2 m p., Paraschiv'a I. Iascu 1 m. p., Soft'a G. Dragiciu 2 m. p., Revec'a G. Nanesiu, Mari'a I. Streza 1 m. p., Saft'a I. Comaniciu 2 m. p., Viron'a G. Dragiciu 2 m. p., Mari'a I. Socaciu 2 m. p., An'a I. Tetu 1 m. p., An'a S. Tetu si Rachir'a T. Socaciu 2 m. p., Domnic'a D. Maluasiu 1 m. p., Mari'a N. Socaciu 1 m. p., Mari'a I. Dragiciu 1 m. p., Rachir'a N. Dragiciu 29 cm. p., Ev'a T. Zacharia 1 m. p., Mari'a D. Ganea 1 m. p., Bucur'a St. Iaru 1 m. p., Saft'a G. Ganea 1 m. p., Mari'a I. Stredia 1 m. p., Mari'a G. Zacharia 2 m. p., Salonic'a G. Lacatusiu 1 m. p., An'a G. Lacatusiu 1 m. p., Mari'a I. Lacatusiu 1 sterg., Virón'a Ch. Druga 1 m. p., Mari'a I. Catunu 2 m. p., Bucur'a G. Druga 1 cam., Sav'a N. Zachariu 1 m. p., Ev'a Lascu Sirbu 2 m. p., Paraschiv'a V. Popu 2 m. p., Mari'a N. Socaciu 1 m. p., Saft'a G. Popu 1 m. p., Salom'a B. Zachariu 2 m. p., Mari'a N. Bredicau 1 m. p., Ev'a M. Romanu 1 m. p., Mari'a Basile Druga 2 m. p., An'a V. Druga 1 m. p. si 1 sterg., Mari'a T. Druga 1 m. panza.

Sum'a 72 metri, 4 centim. si 56 coti panza, 16 camasi si 8 stergare.

Din panz'a cea mai slaba, camasi si stergare s'au facutu $7\frac{1}{2}$ chilograme de scame, cari se alatura dimpreuna cu restulu de panza in 94 bucati nóua.

Liss'a, in 27 Novembre 1877.

Mari'a Nic. Poparadu, colectanta.

Ostrovu, 10 Martiu 1878.

Multu stimate dle Redactoru! Prelenga desele desastre si gravamine nesuportabile, ce ne incungiura in presente, totusi nu de totu neamu uitatu si de bravii nostrii confrati ostasi romani raniti pre campulu de onóre in contra semilunei; si noi cei din giurulu Ulpiei-Traiane — óre candu stralucit'a cetate a vechiloru romani, ne grabimu cu obolulu nostru — macaru si mai tardiu, totusi cugetandu, ca si acumu va fi binevenitu — a tramite sum'a de 18 fl. v. a. colectata de confratii preoti de prin respectivele comune, rogandu-ve cá se binevoiti a o spedá dlui Diamandi I. Manole séu a o tramite la loculu destinatiunei „Crucea rosia in Bucuresci“ si pentru legitimatiune a publicá in „Gaz. Trans.“ list'a aci alaturata. Primiti s. c. l.

Stefanu Gratianu, preotu si colectante.

List'a de contribuiri binevole pe sém'a ostasiloru romani raniti in resbelulu cu turcii, colectata dela urmatorii preoti din tier'a Hatiegului, giurulu Ulpiei-Traiane:

Ioane Ianza, v.-protopulu Ulpiei-Traiane 1 fl., Stefanu Gratianu, parochu in Ostrove-mare dela sine 1 fl. 40 cr., Dela mai multi din Ostrovu-mare 1 fl. 40 cr., Mari'a Gratianu, preotésa in Ostrovu-mare 20 cr., Salamonu Berkovits 20 cr., Nicolae Popu Tiarina, parochu in Paucenesci 30 cr., Dumitru Angeloniu, invetietoriu 20 cr., Adamu Popescu, campanatoru 20 cr., Ioanu Dumoniu, curátoru 20 cr., Dela mai multi din Paucenesci 2 fl. 59 cr., Biseric'a gr.-cath. din Zaicaniu 1 fl. 60 cr., Manasie Popu, parochu in Zaicaniu 64 cr.; in Ostrovelu: Mihaiu Iubasiu, parochu 1 fl., Mari'a Iubasiu, preotésa 20 cr., Aureli'a Iubasiu 20 cr., Mihaiu Iubasiu 20 cr., Petru Iubasiu, economu 20 cr., Stefanu Bojinu, invetiatoriu 30 cr., Rosali'a Ianza 20 cr., Petru Bernath 20 cr., Dela mai multi 63 cr., Avelu Popu Boceatu, parochu in Clopotiv'a 1 fl. 9 cr., Dela mai multi 1 fl. 40 cr., Pavelu Popescu, parochu in Valea-Delsie 20 cr., Dela mai multi 1 fl. 25 cr., Ambrosie Popu, parochu in Pescenitia 20 cr., Ioane Bernath, parochu in Riu-de-Mori 80 cr. Sum'a 18 fl. v. a.

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.